

gemeente
WOERDEN

Aan de Rekenkamercommissie van de gemeente Woerden

Blekerijlaan 14
3447 GR Woerden
Postbus 45
3440 AA Woerden

Telefoon 14 0348
Fax (0348) 42 4108
stadhuis@woerden.nl
www.woerden.nl

BTW-nummer
NL0017.21.860.B.02
KvK-nummer
50177214
Banknummer
28.50.09.672

Onderwerp:
Bestuurlijke reactie op het rapport
betreffende verlening van
omgevingsvergunningen

Uw Kenmerk:

Uw brief van: 15 april 2013
geregistreerd onder nr.: 13.017080

Datum 8 mei 2013

Ons Kenmerk
13B.00385

Doorkiesnummer/Behandeld door:

Verz. 14 MEI 2013

13U.08333

428450 / S. Nicolassen

Geachte Rekenkamercommissie.

Het college van burgemeester en wethouders dankt de rekenkamercommissie voor het rapport. Het college reageert in deze brief op de conclusies en aanbevelingen die zijn gedaan door uw commissie.

Gaat niet bestaat niet

Voordat er wordt ingegaan op de afzonderlijke conclusies en aanbevelingen merkt het college op dat door de omschrijving in dit onderzoek van het "gaat niet bestaat niet principe", de indruk wordt gewekt dat in beginsel op alle aanvragen daadwerkelijk vergunningen worden verleend. "Gaat niet bestaat niet" is slechts een gekozen adagium om aan te geven, dat er samen met burgers en bedrijven wordt gekeken naar oplossingen met betrekking tot bouw aanvragen die niet passen binnen de bestemming in het bestemmingsplan. Zoals vaker met gekozen slogans wordt ook hier enigszins overdreven. 'Gaat niet' bestaat wel degelijk! Om dat te illustreren: in 2012 zijn er door de afdeling Dienstverlening op 20 aanvragen bouwvergunningen geweigerd.

In de zogenoemde coördinatiecommissie (Coco) zitten alle disciplines om tafel om de vergunningaanvragen die niet passen binnen de geldende regels kritisch tegen het licht te houden. Uitgangspunt is hier om te denken in mogelijkheden. De vraag die centraal staat in iedere Coco-vergadering is: op welke manier kan het bouwplan worden aangepast, zodat het mogelijk is om aan de wensen van de aanvrager tegemoet te komen binnen de juridische kaders. Naast de gemeente heeft de aanvrager hierin een rol. Daarnaast wordt door het college, mede in het kader van de sterke samenleving, gestuurd op het bespreken van bouwplannen met omwonenden. Het college is van mening dat draagvlak voor ruimtelijke ontwikkeling bij omwonenden belangrijk is, vooral bij ontwikkelingen die afwijken van het bestemmingsplan.

Op alle leveringen en overeenkomsten zijn onze algemene inkoopvoorwaarden van toepassing (www.woerden.nl)

Cultuurhistorische gebouwen: karakteristiek pand of monument?

Het tweede algemene punt betreft de sloop van cultuurhistorische gebouwen. Er wordt in dit rekenkameronderzoek aangegeven dat er is gehandeld in strijd met het bestemmingsplan. De indruk bestaat dat er twee termen door elkaar zijn gehaald. De status van een gemeentelijk monument verschilt verrekend met die van een karakteristiek pand. Een gemeentelijk monument is altijd volledig beschermd. Dat geldt niet voor zogenoemde karakteristieke panden.

Voor wat betreft de sloop van karakteristieke panden willen wij opmerken, dat dit uiterst zelden plaatsvindt. Er is in Woerden slechts incidenteel een karakteristiek pand gesloopt (bij een lagere waarde van de bouwkundige staat dan 6). Daarbij is o.a. overwogen dat als de eigenaar aan het pand geen onderhoud verricht, dit pand vanzelf in de staat 6 komt en alsnog gesloopt dient te worden. Een verplichting om onderhoud uit te voeren kan het college op grond van de regelgeving niet opleggen. Gemeentelijke monumenten mogen daarentegen niet worden gesloopt.

Conclusies

Algemene conclusie

Het college onderschrijft de conclusie dat maatwerk leidt tot het opzoeken van de grenzen in de regelgeving. Dit geldt in het bijzonder voor vergunningen die verleend zijn voor de sloop van twee karakteristieke gebouwen. Hier is namelijk feitelijk gehandeld in strijd met het bestemmingsplan. Gelet op de bijzondere situatie heeft het college geanticipeerd op het verdere verval van de gebouwen en de daaraan verbonden risico's voor de omgeving.

Het college onderschrijft verder de conclusie dat het thans gehanteerde beleid slechts gedeeltelijk is vastgelegd in documenten. Er komt deze zomer een bouwbeleidsplan, waarin helder wordt gemaakt op welke wijze de gemeente Woerden een vergunning toetst. Na vaststelling zal het college die aan uw raad doen toekomen door middel van een Raadsinformatiebrief.

Deelconclusie over rechtmatigheid.

Het college onderschrijft de conclusie dat het interpreteren van bestemmingsplanregels in sommige gevallen tot discussie kan leiden. Het college is echter van mening dat het de bestemmingsplanregels weloverwogen en op basis van goede argumenten uitlegt. Uiteindelijk zou een rechter duidelijkheid kunnen bieden of de uitleg van het bestemmingsplan door het college rechtmatig is. Over 2011 en 2012 zijn er 1020 vergunningen verstrekt. Slechts in twee gevallen heeft de rechter geconstateerd dat de gemeente de bestemmingsplanregels te ruim heeft geïnterpreteerd.

Daarnaast wordt aangegeven dat er ongeschreven regels zijn in het kader van "gaat niet bestaat niet". Zoals hiervoor reeds is aangegeven gaat het hier slechts om een motto om de manier van werken te benadrukken. De regels rondom het toetsen van een omgevingsvergunning liggen nog steeds vast in landelijke en gemeentelijke regelgeving. Het college heeft met de gemeenteraad meerdere keren tijdens informatieavonden gedeeld dat het zoekt naar mogelijkheden om zowel de aanvrager als de omgeving recht te doen. Op deze wijze heeft het college altijd op een transparante manier deze werkmethode kenbaar gemaakt. De tijd dat ingediende aanvragen door burgers en bedrijven puur en alleen getoetst worden aan landelijke en gemeentelijke regelgeving - zonder enige flexibiliteit en klantvriendelijk meedenken - is voorbij. Een verkeerde aanvraag of een (in de ogen van de gemeente) ongewenste ruimtelijke ontwikkeling leidt niet zonder meer tot een afwijzing. Dienstverlening en klantgerichtheid staan immers hoog in ons vaandel.

Deelconclusie doelmatigheid

Het college kan zich vinden in deze conclusie en wil graag toevoegen dat er inmiddels is gestart met het opzetten van een systeem waarin termijnen beter worden bewaakt en waarin overzichtelijk is gemaakt welke omgevingsvergunningen er door welke vergunningverlener worden behandeld. Tevens werken de vergunningverleners al enkele jaren met het "vier ogen principe", waardoor alle uitgaande besluiten door een collega vergunningverlener wordt nagelezen.

Deelconclusie doeltreffendheid

Het college deelt de conclusie dat, in het streven naar een slanke overheid, er is gekozen voor een regelarme situatie. Het werkproces schrijft thans voor dat aanvragen die in eerste instantie het predicaat afwijzen zouden krijgen in overleg met de aanvrager en een team van vakspecialisten kritisch worden bekeken. Daarbij wordt gedacht in mogelijkheden. Gezien de complexiteit en het feit dat iedere ruimtelijke ontwikkeling anders is, is het niet mogelijk om deze afwegingen in één beleidsstuk vast te leggen. Indien er trends worden waargenomen wordt er wel beleid opgesteld. Als voorbeeld: sinds dit jaar is er een toename van het aantal aanvragen van mantelzorgwoningen en wordt daar dus toetsingsbeleid voor vastgesteld.

Deelconclusie risico's

Het college is het eens met de commissie dat klantvriendelijkheid en dienstverlening ten koste kunnen gaan van snelheid. Volgens het college vindt bij maatwerk een zwaardere belangenafweging plaats waardoor de rechtmatigheid gewaarborgd wordt. De wettelijke termijnen worden echter zorgvuldig bewaakt om vergunningverlening van rechtswege te voorkomen.

Het risico van juridische procedures

De rekenkamercommissie schrijft: *"Zo kwam het voor dat enkel korthedshalve werd verwezen naar een akkoordverklaring van de burens. De motivering van een besluit dat de burens akkoord gaan met het bouwplan, is geen motivering die de toets bij de commissie bezwaarschriften kan doorstaan."*

Het college deelt deze conclusie. Dit is echter geen volledige weergave van de werkwijze. Bouwplannen worden in feite nooit alleen op basis van een akkoord van de burens verleend. Er volgt in alle gevallen ook een ruimtelijke onderbouwing. De combinatie van ruimtelijke onderbouwing met instemming van de burens heeft de afgelopen jaren nog niet geleid tot juridische procedures. De conclusie van de rekenkamer is derhalve niet onderbouwd.

Risico van ongewenste precedentwerking

Het college bestrijdt de conclusie dat een vergunning niet wordt gecontroleerd op kwaliteit. Bij het team vergunningverlening wordt gewerkt met het "vier ogen principe", hierdoor worden alle vergunningen nog eens door een collega doorgekeken. Het college wil nogmaals benadrukken dat de sloop van karakteristieke panden (dus geen monumenten) zelden plaatsvindt. Er is in Woerden slechts enkele keren een karakteristiek pand gesloopt bij een lagere waarde van de bouwkundige staat dan 6, waarbij onder andere is afgewogen dat als de eigenaar het pand laat staan, dit pand vanzelf in de staat 6 komt, en alsnog gesloopt dient te worden. Het slopen van monumenten is normaal gesproken nooit mogelijk.

Aanbevelingen

2. Leg in een beleidsnotitie vast wat de visie/ de beleidsregels van het college zijn op vergunningverlening, en publiceer deze.

Deze zomer zal er een bouwbeleidsplan worden gemaakt. Daarnaast is het nieuwe afwijkingenbeleid inmiddels vastgesteld.

Tevens worden trends in afwijkingen gevolgd en wordt er pro-actief beleid op gemaakt. Een goed voorbeeld is, zoals eerder vermeld, de mantelzorgwoning, waarvoor op dit moment het beleid wordt vastgelegd. De regels die worden gehanteerd zijn eerder met u gedeeld door de portefeuillehouder.

3. Beoordeel altijd vooraf of een te vergunnen situatie kan leiden tot ongewenste precedentwerking. Precedentwerking is vanouds bij vergunningverlening een aandachtsgebied en daarvoor zal ook in de toekomst onverkort aandacht zijn. Het college wil wel opmerken dat 'precedentwerking' geen synoniem mag zijn voor 'afwijzen'. Veel aanvragen verschillen in detail zodanig van elkaar, dat er geen sprake is van precedentwerking.

4. Voeg een brede belangenafweging aan het besluit toe indien een vergunning verstrekt wordt die afwijkt van het bestemmingsplan, en volsta daarbij niet met een verwijzing naar een akkoordverklaring van de burens.

Het college beaamt deze aanbeveling, maar merkt op – zoals hiervoor reeds aangegeven - dat er nooit een besluit de deur uitgaat met als enige motivering dat de burens akkoord zijn. Er is altijd een ruimtelijke onderbouwing.

5. Voeg aan het werkproces een aantal controlemomenten toe, organiseer interne tegenspraak (kritische houding), verbeter de voortgangsinformatie over het vergunningsproces en pas de servicenormen en het werkproces aan op basis van een periodieke evaluatie.

Door het "vier ogen principe" en de Coco overleggen, waarin bijzondere aanvragen worden besproken, wordt op dit moment voldoende kritisch gekeken naar het doorlopen proces. De voortgangsinformatie wordt - zoals hiervoor aangegeven - geoptimaliseerd. Over het halen van de vastgestelde servicenormen wordt reeds in iedere bestuursrapportage gerapporteerd en is bijgevolg geborgd. De werkprocessen worden in het kader van de lean-werkwijze wekelijks in het werkoverleg besproken en desgewenst bijgesteld.

6. Stel zo snel mogelijk een document vast waarin keuzes worden gemaakt in de intensiteit van de toetsing aan het Bouwbesluit.

Dit bouwbeleidsplan zal deze zomer worden gemaakt en het college neemt deze aanbeveling dan ook graag over.

Met vriendelijke groet,
het college van burgemeester en wethouders

dr. G.W. Goedmakers CMC
gemeentesecretaris

V.J.H. Molkenboer
burgemeester